

बाहय यंत्रणेकडून कामे करुन घेण्यासाठी
मंजूरी देण्याबाबत-

महाराष्ट्र शासन
उद्योग, उर्जा व कामगार विभाग
शासन निर्णय क्रमांक: काआआ-२०१३/प्र.क्र.२३३/कामगार-८,
मादाम कामा मार्ग, हुतात्मा राजगुरु चौक,
मंत्रालय, मुंबई -४०० ०३२.
तारीख: १८/०६/२०१४

वाचा -

- १) शासन परिपत्रक वित्त विभाग क्र.पदनि-२०१०/८४/१०/विसु १, दि.२७/९/२०१०
- २) शासन परिपत्रक वित्त विभाग क्र.पदनि-२०१३/प्र.क्र.११/१३/विसु १, दि.२/२/२०१३
- ३) शासन परिपत्रक वित्त विभाग क्र.पदनि-२०१३/प्र.क्र.११२/१३/१०/वित्तिय सुधारणा-१, दि.२/१२/२०१३
- ४) शासन पत्र उद्योग, उर्जा व कामगार विभाग क्र.काआआ-२०१३/प्र.क्र.२३३/कामगार-८, दि.६/५/२०१४
- ५) कामगार आयुक्त, मुंबई यांचे (गोपनीय) पत्र क्र.काआ/आस्था/बाहय यंत्रणा-कार्या-१, २/५२५, दि.१२/६/२०१४.

प्रस्तावना -

राज्याच्या अर्थसंकल्पिय तरतूदीतील आस्थापना खर्च नियंत्रणात ठेवणे आवश्यक असून, त्यामुळे विकासात्मक कामांसाठी/कार्यक्रमांसाठी अधिक निधी उपलब्ध करुन देणे शक्य होते. विविध विभागाकडून सादर होणारे पद निर्मितीचे प्रस्ताव पहाता प्रस्तावाचा वाढीव आर्थिक भार कृत्रिमरित्या कमी दाखविला जातो. कंत्राटी पद्धतीने अत्यंत कमी मानधन सुरुवातीच्या काही वर्षासाठी दाखविले जाते. सदर कंत्राटी पद्धतीचे कर्मचारी कालांतराने न्यायाधिकरण/न्यायालयातून आदेश मिळवून शासन सेवेत कायम होतात व त्यांना नियमित वेतनश्रेणीवर घ्यावे लागते व त्यामुळे आवर्ती खर्चात मोठी वाढ होते. केंद्र शासनही त्यांच्या विविध योजना राबविण्यासाठी ठराविक वर्षासाठी निधी उपलब्ध करुन देते, मात्र कायमस्वरूपी आस्थापना खर्चाची जबाबदारी घेत नाही. केंद्रीय अनुदान बंद झाल्यानंतर अशा कर्मचा-यांच्या वेतनावरील बोजा कायमस्वरूपी राज्य शासनावर पडतो. या दृष्टीने प्रशासनावरील खर्च आटोक्यात ठेवून विकासासाठी पुरेसा निधी उपलब्ध होण्याच्या दृष्टीने बाहय यंत्रणेद्वारे काम करुन घेण्याबाबत मार्गदर्शक सूचना संदर्भाधीन शासन परिपत्रकान्वये वित्त विभागामार्फत देण्यात आल्या आहेत.

या पार्श्वभूमीवर कामगार आयुक्त कार्यालयाच्या अंतर्गत विविध कार्यालये तसेच नियंत्रणाखालील विविध मंडळे व अन्य क्षेत्रिय कार्यालयातील गट क व गट ड या पदांची कामे बाहय यंत्रणेमार्फत मनुष्यबळ पुरविणा-या एजन्सीचे पॅनल तयार करण्यासाठी ई निविदा प्रक्रिया अवलंबिण्यात आली असून प्राप्त एकूण १० निविदांपैकी तांत्रिक व व्यावसायिक मुल्यांकनात व निविदामधील

अटी/शर्तीची पुर्तता करणा-या २ सेवापुरवठादारांचे पॅनल तयार करण्याची बाब शासनाच्या विचाराधीन होती. या संदर्भात शासनाने पुढीलप्रमाणे निर्णय घेतला आहे.

शासन निर्णय-

- i. मे.ब्रिस्क फॅसिलिटिज प्रा.लि व मे.क्रिस्टल इंटिग्रेटेड सर्व्हिसेस प्रा.लि या दोन निविदाकारांचे पॅनलला मंजूरी देण्यात येत आहे. सदर पॅनलची मान्यता ३ वर्षासाठी वैध राहणार आहे.
- ii. प्रस्तुत कामासाठी १४ % इतका सेवा शुल्काचा दर मान्य करण्यात येत आहे.
- iii. प्रस्तुत सेवा पुरवठादारांबरोबर वित्त विभागाने वेळोवेळी दिलेल्या मार्गदर्शक सूचनांनुसार आवश्यक अटी/शर्तीचा अंतर्भाव करून करारनामा कामगार आयुक्त यांनी करावा.
- iv. बाह्य यंत्रणेमार्फत कामे करून घेण्यासंदर्भात किमान वेतन अधिनियम अंतर्गत कामगार आयुक्त यांना विषद केल्यानुसार प्रपत्र ब १ ते ब ३ प्रमाणे वेतनास (सेवाशुल्कासह)मान्यता देण्यात येत आहे.
- v. कामगार आगअयुक्त यांच्या आस्थापनेवरील मंजूर असलेल्या परंतू सद्यस्थितीत रिक्त पदांचा विचार बाह्य यंत्रणेमार्फत कामे करून घेण्यासाठी विचार करण्यात यावा.मंजूर नसलेल्या परंतू अत्यंत आवश्यक पदांचा स्वतंत्र प्रस्ताव कामगार आयुक्त यांनी शासनास पाठवावा.
- vi. प्रस्तुत सेवा पुरवठादारांतर्फे काम करणा-या अधिकारी/कर्मचारी यांच्या सेवेचे कोणतेही उत्तरदायित्व शासनावर राहणार नाही याची दक्षता करारनामा करतेवेळी कटाक्षाने घेण्यात यावी.
- vii. सदर सेवा पुरवठादारांकडून मंजूर पदांचे अधीन राहून कामगार विभाग,कामगार आयुक्त यांच्या अधिपत्याखालील सर्व कार्यालये,संचालक,औद्योगिक सुरक्षा व आरोग्य संचालनालय व बाष्पके संचालनालय यांची सर्व कार्यालये तसेच सर्व माथाडी मंडळे व सुरक्षा मंडळे तसेच घरेलू कामगार मंडळ,इमारत व बांधकाम कामगार कल्याणकारी मंडळ, महाराष्ट्र कामगार कल्याण मंडळ, महाराष्ट्र श्रम विज्ञान संस्था, विकास आयुक्त(असंघटीत कामगार) यांना गट क व गट ड मधील रिक्त पदे भरण्यास स्वातंत्र्य आहे. सदरच्या कार्यालय प्रमुखांनी त्यांचे स्तरावर मनुष्यबळ पुरवठा करण्यासाठी सेवा पुरवठादारांचे सहाय्य घेवून त्याबाबतची देयके परस्पर सेवापुरवठादारांना अदा करावी.
- viii.सेवापुरवठादाराकडून पुरविण्यात येणाऱ्या मनुष्यबळाचे प्रारंभिक वेतन वेतन टप्प्यावरील प्रारंभिक वेतनानुसार राहिल. मात्र अनुभवी व शैक्षणिक अर्हतेच्या आधारे प्रारंभिक वेतनाच्या पुढील टप्प्यांवर वेतन निश्चिती करण्याची मुभा कार्यालय प्रमुखांना राहिल.
- ix. प्रस्तुत बाबीवर होणारा खर्च वेतन या शिर्षाखाली न दाखवता तो कार्यालयीन खर्च या शीर्षाखाली दाखविण्यात यावा तसेच तो सन २०१४-१५ च्या अर्थसंकल्पिय वर्षात मंजूर झालेल्या अनुदानातून भागविण्यात यावा.
- x. बाह्य यंत्रणेद्वारे काम करून घेताना नियमितपणे पदे भरल्यावर जितका खर्च झाला असता त्या खर्चाच्या किमान १० ते २५ % इतकी बचत होणे आवश्यक असल्याने सर्व पदांचा सारासार विचार करून अपेक्षित बचत करण्यात यावी.

- xi. बाहय यंत्रणेद्वारे काम करुन घेणा-या एजन्सीने शासनाने निर्धारित केलेल्या वेतनदराप्रमाणे वेतन व वेळोवेळी लागू असलेले कर व अनुज्ञेय भत्त्यांची अदायगी करणे बंधनकारक राहिल. सेवापुरवठादाराकडून उपलब्ध करुन दिलेल्या मनुष्यबळाला देय असलेले कायदेशीर दायित्व (Statutory liabilities) उदा.भविष्यनिर्वाह निधी, ईएसआयसी,बोनस, लेबर वेलफेअर फंड, रजारोखिकरण इ. चा समावेश वेतनात अंतर्भूत असून संबंधित प्राधिकारणाकडे कायदेशीर दायित्व जमा करण्याची जबाबदारी संबंधित सेवापुरवठादाराची राहिल व त्याबाबतची कागदपत्रे सेवापुरवठादार कामगार आयुक्त यांचेकडे वेळोवेळी जमा करील.
- xii. प्रस्तुत सेवापुरवठादाराकडून मनुष्यबळ उपलब्ध करुन घेण्याची मुभा सदर निविदेच्या अनुषंगाने शासनाच्या इतर विभागांना देखील राहिल.

सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संकेतांक २०१४०६२०१८१५२६६४१० असा आहे. हा आदेश डिजीटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करुन काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने.

(सं.क.गुप्ते)

कक्ष अधिकारी

प्रत:-

१. मा.मंत्री(कामगार) यांचे खाजगी सचिव
२. मा.राज्यमंत्री(कामगार) यांचे खाजगी सचिव
३. प्रधान सचिव(कामगार)
४. कामगार आयुक्त,महाराष्ट्र राज्य,मुंबई
५. विकास आयुक्त(असंघटीत कामगार), मुंबई.
६. संचालक, औद्योगिक सुरक्षा व आरोग्य संचालनालय, मुंबई.
७. संचालक, बाष्पके संचालनालय, मुंबई.
८. कल्याण आयुक्त, महाराष्ट्र कामगार कल्याण मंडळ, मुंबई.
९. कामगार प्रभागातील सर्व कार्यासने
- १०.निवडनस्ती / कामगार ८ संग्रहार्थ